

Kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2025

HAKIJAN TIEDOT

Kunta: Pukkilan kunta

Kunnan yhteys henkilön tiedot:

- Nimi: Katarina Helander
- Nimike: Kunnanjohtaja
- Sähköpostiosoite: katarina.helander@pukkila.fi
- Puhelinnumero: 050 343 7418

HAKEMUKSEN TIEDOT

A. Haettava summa, euroa:

100.000

B. Mikäli kunta on saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2024, niin sen käyttökohde:

Pukkilan kunta sai vuonna 2024 harkinnanvaraista valtionosuutta 89 000 euroa.

Tuki on kohdennettu:

- talouden vakauttamisohjelman toteuttamiseen,
- henkilöstömenojen sopeuttamiseen (yt-menettely),
- maksuvalmiuden turvaamiseen ulkoisten toimijoiden (Kuntalaskenta Oy) vakavien palveluhäiriöiden ja muiden ennakoimattomien menojen keskellä.

Vuoden 2024 toteutunut alijäämä (545 447 euroa) oli merkittävästi parempi kuin talousarvion alijäämä (816 196 euroa).

C. Yksilöidyt talousvaikeudet, joihin haetaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta sekä perustelut, jotka osoittavat em. vaikeudet poikkeuksellisiksi tai tilapäisiksi. Lisäksi yksilöitynä talousvaikutusten ajankohta ja euromääräinen vaikutus kunnan talouteen.

1. Rakenteelliset taustatekijät:

Pukkila kuuluu valtakunnallisesti poikkeukselliseen ryhmään, jonka **valtionosuudet ovat yhä negatiiviset. Hyvinvointialueiden myötä tapahtunut siirtymä Pukkilan kohdalla Päijät-Hämeen toimivasta hyvinvointialueesta Itä-Uudenmaan uudelle alueelle sakotti merkittävästi (riitautetut palkkaharmonisoinnit / velat)**. Lisäksi nyt suurena riskinä merkittävien vuokratulojen vähentyminen entisestään 2026→ (IU hyvinvointialue/selvitystilassa, riskinä Pukkilan toimintojen supistaminen, toisi kunnalle heikennystä entisestään n. 80 000–300 000 e).

Kunnan kotikuntakorvausmenot ovat poikkeuksellisen suuret. Vuoden 2025 talousarviossa ne ovat 811 698 euroa, mikä on lähes yhtä paljon kuin kunnan arvioitu yhteenlaskettu yhteisövero- ja valtionosuustulo vastaavalle ajalle (885 319 euroa).

Nämä ovat rakenteellisia tekijöitä; eivät tilapäisiä. Ne kuitenkin kaventavat kunnan liikkumavaraa ja tekevät kunnasta erityisen haavoittuvan poikkeuksellisille ja tilapäisille kuluille. Näillä tekijöillä ei ole sinänsä mitään tekemistä kunnan potentiaalisen elinvoimaisuuden kanssa.

2. Teknisten palvelujen siirto omaan tuotantoon 1.1.2026 alkaen. Kunta on purkanut neuvottelujen jälkeen Myrskylän kunnan kanssa tehdyn sopimuksen teknisten palvelujen toteuttamisesta. Uudistus tuo keskipitkällä aikavälillä merkittäviä säästöjä ja parempaa kustannusten hallintaa. Käytännössä kyseessä on viimeinen merkittävä ratkaisu, jolla kunta voi omaa taloudellista asemaansa parantaa.

Vuosina 2025 tämä aiheuttaa ylimääräisiä ja tilapäisiä kuluja palveluorganisaation pystyttämävaiheessa. Vuoden 2026 osalta säästöä tavoitellaan palveluiden ostoista teknisten palveluiden osalta noin 150.000 euroa (vuoden 2026 TA-raami).

3. Kunnan tytäryhtiön Pukkikuitu Oy:n valokuituinvestoinnin rakentamisvaihe valmistuu vuoden 2025 aikana. Käytännössä yhtiö siirtyy investointivaiheesta velkojen lyhentämiseen tulorahoituksella. Valokuituverkko on kunnalta vahva elinvoimainvestointi, joka tilapäisesti heikentää kunnan sekä konsernin taloutta. Pitkällä aikavälillä investoinnin talousvaikutus on kunnalle positiivinen.

Kunta on tukenut taloudellisesti eri tavoin kriittistä hanketta, myös Traficommin vaatimalla omarahoitusosuudella (798 287 euroa) sekä joutunut ottamaan tätä varten lainaa käyttötalouden negatiivisen kassavirran ohella. Korkokulut tästä ovat kunnan taloudelle huomattavat.

Hakemus

4. Mainittujen tekijöiden vuoksi vuoden 2025 taloudellinen tilanne on tilapäisistä syistä poikkeuksellisen raskas. Rakennemuutosten ja investointien jälkeen talouspohja vakautuu ja kunta välttää haetun tuen avulla kriisikuntamenettelyn.

Pelkästään tilapäisten muutuskustannusten ja rahoituskulujen kasvun vaikutuksen arvioidaan olevan ainakin 100 000 euroa.

D. Mikäli kunta on hakenut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2024, niin perustelut miksi kunta hakee korotusta peräkkäisinä vuosina.

Vuoden 2024 hakemuksessa korostui kunnasta riippumattomat haasteet.

Vuoden 2025 hakemuksessa painotetaan rakennemuutoksen ylimenokauden kustannuksia, investointivaiheen aiheuttamia tilapäisiä rasitteita ja niistä aiheutuvia korkomenoja. Tilannetta on varjostanut myös negatiivisilla valtionosuuksilla toimivassa kunnassa valtionosuuksien järjestelmän uudistamisen siirtyminen ja siihen kohdistuva vahva epävarmuus.

E. Kunnan omat toimenpiteet poikkeuksellisen tai tilapäisen taloudellisen tilan korjaamiseksi (tulojen lisäykset ja menojen vähennykset, omaisuusjärjestelyt jne.)

Toteutetut toimenpiteet:

Pukkilan kunta on viime vuosina tehnyt määrätietoisia ja vaikeita päätöksiä talouden vakauttamiseksi. Organisaatiota on kevennetty minimiin, palveluverkkoa supistettu ja talousseuranta tiivistetty menestyksekkäästi. Kunta on tehnyt riittävät ja voitavat toimet kunnan talouden vakauttamiseksi kestäväälle pohjalle, sopeuttaen vuositasolla lähes 15 % menneillä tilikausilla. Samalla henkilöstötyytyväisyyttä ja työn tuottavuutta on pystytty parantamaan! Tuorein henkilöstökyselyn tulos (9/25) on 4,2/5, kaikki osa-alueet huomioiden.

Kunnan veroprosentti on jo poikkeuksellisen vaativalla tasolla Uudellamaalla: **9,9 %** ja veroprosenttia esitetään nyt vielä nostettavaksi **10,4 % tasolle**.

Tulossa olevat ja päätetyt toimenpiteet:

Teknisten palvelujen siirto omaksi tuotannoksi on kunnan mittakaavassa poikkeuksellisen laaja kertaluontoinen muutos, jolla kunta pyrkii saavuttamaan talouden tasapainon.

Vuonna 2025 kunnalla on ylimenokauden kustannuksia, jotka ovat luonteeltaan poikkeuksellisia ja tilapäisiä. Näiden jälkeen kunta on tasapainoisessa tilanteessa:

Hakemus

teknisten palvelujen oma tuotanto tuo pysyviä säästöjä ja Pukkikuitu Oy siirtyy velkojen lyhentämiseen tulorahoituksellaan.

F. Muut huomiot ja lisätiedot:

Harkinnanvaraisen valtionosuuden avulla osoitettaisiin, että valtiovalta tunnistaa ja tukee Pukkilan kunnan määrätietoisia omia ponnisteluja. Pieni kunta on rakenteellisesti haavoittuvampi kuin suuret, ja yksittäiset poikkeukselliset kustannuserät heilauttavat tunnusluvut helposti tilapäisesti epäedullisiksi.

Kunta toimii erinomaisella uusien asukkaiden potentiaalilla hyvin hoidetussa ympäristössä, Suomen suurimmalla talousalueella Uudellamaalla. Sijainti ja toimintaympäristö tuo myös vahvan perusteen selviytyä uhkaavasta rakenteellisesta alijäämän kasvusta.

Pyydetty tuki on pieni suhteessa kunnan kokonaismenoihin ja omaan vahvaan sopeutustyöhön, mutta sen vipuvaikutus kunnan talouteen on vielä merkittävä ja ratkaiseva.

Pukkilassa 16.9.2025

Allekirjoitus, nimenselvennys ja nimike

Katarina Helander,

kunnanjohtaja

Pukkilan kunta